

organizirali že tradicionalno občinsko srečanje značkarjev z zaključno prireditvijo v Sentskimborskem gledališču.

Predsednik odbora
Slavica Bergles. 1. r.

PROGRAM DELA ODBORA ZA TEKMOVANJE PIONIRJEV ZGO-DOVINARJEV za šolsko leto 1977/78

Odbor za tekmovanje pionirjev zgodovinarjev pri Zvezi prijateljev mladine Ljubljana-Center razpisuje tekmovanje pionirskih odredov iz poznavanja zgodovine NOB in KPJ na temo:

»10 KONGRESOV PARTIJE«

V okviru šampionata znanja TITO-REVOLUCIJA-MIR. S tem se pionirski odredi naše občine vključujejo v zvezno tekmovanje, ki ga organizira KEKEC – jugoslovanski list za mlade.

Za tekmovanje je določeno gradivo, ki ga bo objavljalo omenjeni list v svojih periodičnih številkah in v posebni izdaji v slovenskem jeziku.

Tekmovanje bo potekalo po prepozicijah KEKCA. Zaključno občinsko tekmovanje bo v februarju 1978. leta, da bo omogočeno eventuelno sodelovanje na republiškem in zveznem finalnem tekmovanju, ki bo v mesecu marcu.

Predsednik komisije
Majda Ivanc, 1. r.

PROGRAM DELA ODBORA SKLADA BRATOV RIBAR

Odbor Sklada bratov Ribar je bil ustanovljen lansko leto z namenom, povečati kvaliteto učnega dela na osnovnih šolah. Do sedaj se je vključilo v ta sklad pet šol, v letu 1978 pa naj bi se vključile še ostale šole. Odbor si bo prizadeval osnovati poseben sklad pri ZPM Center, iz katerega naj

bi se nabavile zlate značke bratov Ribar in bile podeljene tistim učencem, ki so dosegli odlični učni uspeh.

Skladu za štipendije bo odbor priporočal učence, ki so vse razrede osnovne šole končali z odličnim uspehom, da bodo postali prvi kandidati za štipendije v občini Center ali Titovega sklada.

Predsednik odbora
Vida Bobera

Program je razdeljen na 4 starostne stopnje in se deli na A (pionir dobi zančko) in B (težji, pionir dobi knjižno darilo) program. V šol. letu 1977/78 bodo programi bralnih značk obogatili s pesmimi Otona Župančiča. S tem bomo počastili 100-letnico njegovega rojstva!

Število prijavljenih značkarjev v šol. letu 1977/78:

šola Prežihov Voranc : 747

šola Ledina : 525

šola dr. Jože Potrč : 545

šola Tone Tomšič : 300

šola Tone Čufar : 536

šola Majda Vrhovnik : 641

šola Prule : 507

VZ Janeza Levca : 352

Skupaj tekmuje torej 4153 pionirjev.

Vsa odredna tekmovanja bodo svečano zaključena do 31. marca 1978. leta. Na dan mladinske književnosti 2. aprila pa bomo

Iz prakse dela komisije za dajanje mnenj k vlogam za investicijske kredite

Na osnovi družbenega dogovora o pogojih zaposlovanja in minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju je bila pri skupnosti za zaposlovanje imenovana komisija za dajanje mnenj k vlogam za investicijske projekte.

Komisija ima tri člane, in sicer: predsednik, ki je namestnik predsednika skupščine, član, ki je iz skupine za Analize, plan in statistiko delovne skupnosti, član, ki ga imenujejo skupščine enot in sicer tiste enote, na katere področju se bo investicija izvajala.

Gradivo za komisijo pripravljajo strokovni delavci delovne skupnosti. To so svetovalci zaposlitve, ki podajo mnenje z vidika poznanih obstoječih razmer v sami delovni organizaciji in analitik in statistik, ki obdelata kadrovske problematiko z vidika širših, obstoječih in predvidenih družbenih razmer.

Do sedaj je komisija obravnavala 12 vlog od tega:

iz področja občine Center	5
iz področja občine Bežigrad	3
iz področja občine Moste	1
iz področja občine Šiška	3
iz področja občine Vič	0
Ljubljana skupaj:	12

V investicijah iz občine Center, ki smo jih dobili v obravnavo, je predvideno, da bodo zaposlili do leta 1980 741 ljudi od tega:

z visoko izobrazbo	114
z višjo izobrazbo	122
s srednjo izobrazbo	243
s triletno srednjo izobrazbo	162
priučeni in nekvalificirani	100
Skupaj:	741

Pri tem nismo upoštevali 20 ljudi, ki jih bo zaposlila Kartonažna tovarna, ker se bo investicija odvajala na Rakeku, od koder bodo črpali kadre za svoje potrebe.

Problematično je, da vse delovne organizacije v Centru v svojih investicijskih projektih izkazujejo potrebo po tistih poklicih, ki so že sedaj zelo deficitarni: elektro inženirje in tehnike, ekonomiste in ekonomske tehnike, kovinostrugarje itd.

Nekatere, vendar redke, delovne organizacije si poskušajo ta kader zagotoviti s štipendiranjem, in pripravniki, nekatere menijo, da so tako »perspektivne«, da bodo k njim z veseljem prišli delavci iz drugih delovnih organizacij, ki imajo že bogate izkušnje in urejen stanovanjski problem, le redke pa razmišljajo o izobraževanju lastnih kadrov; skratka redke so organizacije združenega dela, ki strokovno pristopajo k reševanju svoje kadrovske problematike.

Tudi o pogojih, ki jih predpisuje samoupravni sporazum o zaposlovanju in minimalnih standardih razmišljajo le redke delovne organizacije, čeprav bodo morale nekatere razmišljati o gradnji samskih domov, nakupih stanovanj in podobno.

Večina delovnih organizacij, ki so zaprosile za kredit za investicije ima urejen topli obrok in prevoz na delo. Iz dela na področju investicij pa lahko povzamem naslednje:

1. Vse delovne organizacije so prinesle svoje elaborate na skupnost za zaposlovanje na zahtevo banke, nobena se doslej ni poskušala samoiniciativno povezati s skupnostjo za zaposlovanje, kljub jasnemu določilu družbenega dogovora o zaposlovanju.
2. V vseh, sicer zajetnih elaboratih, je kadrovska komponenta zelo slabo obdelana, omejuje se na obstoječe kadre in na predvidene. Osební dohodki, pogoji bivanja zaposlenih, način pridobivanja novih kadrov, pa skoraj da niso nikjer omenjene (izjema med vsemi je Unis Rog, ki podaja realno obstoječo situacijo in vso problematiko pridobivanja kadrov, s svojega zornega kota). Tako moramo naknadno iskati potrebne informacije in podatke.

Pri tem gre za zelo kratke roke, ker se vsaki delovni organizaciji zelo mudi dostaviti to mnenje v banko.

ZAKLJUČEK

1. Mnogim problemom bi se torej izognili, če bi delovne organizacije bolj pazljivo

prebrale Družbeni dogovor o zaposlovanju in bi pravočasno obdelale kadrovske problematiko in pravočasno iskale potrebno mnenje. Strokovni delavci naše delovne skupnosti bi jim ob tej pripravi vsekakor pomagali.

2. Kadrovska komponenta ne more in ne sme biti samo »pastorka« ostalih delov elaborata za investicijo, ampak mora biti enakovredna in prav tako temeljito obdelana kot je proizvodni program – to pa pomeni tudi stroškovno izračunana.

3. Povečana skrb za kadrovske politiko pa ni le predmet tistih delovnih organizacij, ki načrtujejo nove investicije in so predmet tega sestavka, ampak vseh delovnih organizacij.

Odraz odnosa delovnih organizacij do kadrovske problematike, na področju občine Center, je tudi odstotek podpisnikov Samoupravnega sporazuma o zaposlovanju na območju ljubljanskih občin, ki znaša v Centru sedaj le 25,2% in je s tem v Ljubljani najnižji. Ta sporazum je namreč prvi instrument za prenašanje oblikovanja politike zaposlovanja v prakso. Zato bi s sprejetjem tega sporazuma delovne organizacije dvignile kvaliteto zaposlovanja na nivo, ki ga družba od njih pričakuje.

Prepričani smo namreč, da bo le ob aktivnem sodelovanju vseh zaposlenih, kadrovska politika našla svoje pravo mesto v organizacijah združenega dela.

Prenovljen Prulski most

Prulski most, ki je bil dalj časa zaprt za promet, je sedaj – kot so nam povedali na krajevni skupnosti – dokončno prenovljen. Dela so potekala na celotnem kompleksu, od podpornikov do varnostne ograje. Vendar pa je konstrukcija opešala do tolike mere, da je most zaprt za tovorni promet.

A. S.

KOMISIJA ZA DRUŽBENO NADZORSTVO SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA CENTER JE PREDLOŽILA DELEGATOM SKUPŠČINE V OBRAVNAVO POROČILO O SVOJEM DELU

Družbeni nadzor

Komisija za družbeno nadzorstvo je bila ustanovljena s statutom občine, kot stalno delovno telo občinske skupščine, in šteje petnajst članov. Komisija po odloku proučuje in ugotavlja ali se OZD in druge samoupravne organizacije in skupnosti ravna po predpisih in opravljajo svoje delo v skladu s splošnimi družbenimi koristmi. Prav tako spremlja ekonomsko smotno uporabo družbenih sredstev in uresničevanje samoupravljanja. Na podlagi svojih ugotovitev predlaga občinski skupščini ter ostalim pristojnim organom potrebne ukrepe.

Pobudo oz. zahtevo za pregled lahko dajejo komisiji družbenopolitične skupnosti in organizacije, SDK, organi samoupravljanja v OZD, delovni ljudje in občani ter tudi komisija sama. V primerih, ko lahko zadevo zanesljivo rešijo tudi drugi organi lahko komisija zahteve odstopi le-tim.

KAKO POTEKA DELO

Za vsak pregled v OZD se z odločbo imenuje posebna strokovna komisija, v kateri so strokovnjaki, ki jih praviloma predlaga služba za kadrovske zadeve pri občinskem izvršnem svetu. Strokovna komisija predloži po opravljenem

pregledu pismeno poročilo komisiji za družbeni nadzor, ki na svoji plenarni seji sprejme ustrezne sklepe in jih sporoči organom samoupravljanja pregledane delovne organizacije. V kolikor pa je to potrebno pa tudi drugim organom (SDK, DPO, družbenemu pravnobranilcu samoupravljanja, inšpekcijam itd.).

UGOTOVITVE IN PROBLEMATIKA

Preko strokovne komisije se spremlja izvajanje sklepov oz. priporočil ter je le-ta razrešena, ko so odpravljene vse pomanjkljivosti. Namen delovanja komisije je predvsem preventiven, povsod tam, kjer se lahko pričakuje poslabšanje poslovanja in verjetnost, da organi upravljanja konfliktnih situacij ne bodo mogli sami odstraniti zato komisija preko svoje strokovne službe spremlja poslovanje OZD in poslovne uspehe po periodičnih in zaključnih računih.

V lanskem in prvi polovici letošnjega leta je komisija obravnavala sedemnajst organizacij združenega dela. V poročilu je na podlagi pregledov naredila naslednje bistveneje zaključke.

V večini primerov OZD niso imele sprejetih letnih, še manj srednjeročnih programov in so delale stihijsko. Samoupravni akti niso bili usklajeni z ustavo, še manj pa z zakonom o združenem delu. Komisija je ugotovila, da so v pregledanih organizacijah bili statuti često prilagojeni nastalim potrebam in sprejeti po sila enostavnem, lahko bi rekli protustavnem postopku. Kljub vidnemu napredku na področju kadrovske politike bo treba storiti še marsikaj. Družbenopolitične organizacije v pregledanih organizacijah slabo delujejo oz. sploh niso bile aktivne. Komisija je pri svojem delu često morala posegati v spore iz medsebojnih razmerij delavcev ter ugotavljala večje število odstopanj pri izplačilih osebnih dohodkov v razmerju do ustvarjenega dohodka in s tem kršitve sprejetih dokumentov. Poseben problem še vedno predstavlja informiranje delavca, ki je slab in nepopoln, tako da je le ta včasih še vedno monopol posameznikov in skupin.

Na podlagi sprejetih sklepov in priporočil se stanje v pregledanih organizacijah počasi sanira. Komisija pa bo še naprej opravljala svojo nedvomno pomembno družbeno nalogo ter o svojem delu obveščala pristojne organe ter javnost.

A. B.

POJTE Z NAMI

Consortium musicum

Pevski zbor glasbenega društva Consortium musicum obstaja že deseto leto. Ustanovljen je bil na pobudo skupine ljubiteljev glasbe, ki je hotela s tem zapolniti občutno vrzel v repertoarju našega zborovskega petja. Ze dlje časa namreč ni bilo na Slovenskem zboru, ki bi se bil redno in načrtno ukvarjal s poustvarjanjem vokalno-instrumentalne glasbe. S tem ni bilo prikrajšano le slovensko občinstvo, ki je moglo – z redkimi izjemami – slišati tovrstna dela samo po radiu oz. s plošč, ampak tudi tisti amaterski pevci, ki bi želeli peti obsežnejša dela domače in svetovne zborovske literature.

Poleg načrtnega izvajanja vokalno-instrumentalnih skladb so imeli ustanovitelji zbora Consortium musicum še en cilj: poustvariti čim več dobre glasbe, kar pomeni izvesti kolikor mogoče veliko tehničnih in kvalitativnih del. Zaradi tega in seveda zavoljo visokih stroškov, ki so zvezani z izvajanjem vokalno-instrumentalnih skladb, se koncerti zbora Consortium musicum navadno niso ponavljali. Z istim sporedom zbor običajno ni nastopil več kakor dvakrat.

To pa pomeni, da je moral zbor naštudirati letno najmanj dva, navadno pa tri celovečerne programe. Vsak, ki se je kdaj ukvarjal z zborovskim petjem pa ve, da zahteva tak način dela ne samo veliko mero samoodpovedi in discipline, ampak tudi smotno in načrtno študiranje. Obe zahtevi sta kajpak v veliki meri vplivali tudi na članstvo v zboru. To se je vedno gibalo med štirideset in petdeset, pri čemer ni nikoli preseglo števila petdeset. Zanimivo pri tem je, da je članstvo, kljub sorazmerno kratkemu času, odkar zbor obstaja in kljub dokaj stalnemu profilu pevca, ki ga zahteva stilna in umetniška usmeritev zbora, precej fluktuiralo.

Glavni kriterij, po katerem je zbor Consortium musicum izbral svoj program znotraj že omenjene umetniške usmeritve svojega delovanja, je bila umetniška vrednost in pomen posameznih skladb. Zbor je pri tem dajal prednost manj znanim in redkeje izvajanim delom. Tako najdemo na sporedu zbora veliko prvih

izvedb pri nas oz. prvih izvedb nasploh. Med skladatelji, katerih dela je zbor doslej izvajal, so največja imena svetovne glasbene literature, kot npr.: J. S. Bach, G. F. Händel, J. Haydn, W. A. Mozart, J. Brahms, G. Verdi, D. Buxtehude, H. Schütz, H. L. Hassler, G. Carissimi, A. Dvořák, C. Orff, B. Martinu in številni drugi.

Čeprav se je zbor specializiral predvsem na izvajanje baročne in klasične glasbe, ni zanemarljivo tudi drugih glasbenih stilov in zvrsti. Izvajal je tudi dela sodobnih skladateljev (C. Orff, B. Martinu, J. Jakoncic, M. Tomc in drugi) in imel samostojen koncert domačih in tujih narodnih pesmi.

Zbor Consortium musicum redno sodeluje z drugimi amaterskimi skupinami. Za društvo »Štefan Robič« je posnel Tomčevi kantati »Janičar« in »Ravbar«. Skupaj z zborom Glasbene matice je izvedel Dvořákovega Mrtvaškega ženina. Z zborom Consortium musicum so doslej nastopali številni tuji in domači solisti. Zbor je vrh tega posnel zbirko plošč »Musica sacra slovenica«, ki predstavlja po mnenju nekaterih muzikologov pomemben doprinos k odkrivanju starejše slovenske glasbene preteklosti.

Trenutno se zbor pripravlja na koncert z naslovom »Koroška v pesmi«. Poleg umetnih pesmi o Koroški bodo na sporedu tudi nekatere koroške ljudske pesmi.

Zbor ima vaje dvakrat tedensko, v ponedeljek in sredo zvečer na sedežu društva, Ljubljana, Ilirska 16.

Janez Kranjc

dne konfekcije Krim, kjer sem se srečal s to kompleksno problematiko. Analiza vzroka izgube je bila narejena, ta se je vlekla nekaj let nazaj. Prva napaka je bila že v tem, da je bila ustanovljena tvorba, ki je po sami koncepciji ni bila sposobna živeti. Naj naštejemo samo nekaj tega: praktično je delala brez družbenega bogastva, v nemogočih stavbah, z nemogočim strojnim parkom, dislocirana, raztresena po vsej Sloveniji, brez zadostnega strokovnega kadra, brez prave samoupravne organiziranosti. Vse to je bilo znano, vsako leto pa se je z dotacijo ali kreditom životarjenje podaljševalo. Letos smo zelo učinkovito ukrepali. S podrobno analizo smo ugotovili, da bi poleg dveh milijard nepokrite izgube potrebovali vsaj še 8 milijard (starih) investicij za sanacijo,

ki bi jo zmogli z novimi kadri in novim proizvodnim programom, ki bi se lahko uveljavil na tržišču. Odločili smo se za v bistvu zelo nebolečo ozdravitev: Krim je šel v stečaj, obveznosti so bile pač prevelike in tudi urejene delovne organizacije te branže jih niso zmogle pokriti. Glede na regionalno razbitost so se delavci bivšega Krima vključili v svojo branžo na svojem območju. Tako so se na Štajerskem priključili tamkajšnjim delovnim organizacijam, enako na Gorenjskem in v Ljubljani. To rešitev smo sprejeli malce pred sedanjim zakonodajo, tako da smo se pri tem srečali tudi s sodiščem, vendar smo tako preprečili veliko družbeno škodo. Stečaj se je tako končal, ne da bi en sam delavec ostal brez zaposlitve, delovne organizacije, ki so jih sprejele, so

investirale in modernizirale njihovo prejšnjo proizvodnjo. Odprto je še vprašanje Krimove trgovine, ki ni imela izgube, je pa bila zanjo soodgovorna, in jo nameravamo vključiti v večjo ljubljansko trgovino. Omenil sem, da smo se pri tem srečali s sodiščem – vse ukrepanje ni bilo čisto zakonito, ker bi morali vse obrate preleviti v TOZD, potem bi jih morali registrirati, izpeljati referendum, komu se bodo pripojili – to pa bi zahtevalo precej časa, s katerim bi izguba le še naraščala... Tako, sedaj smo v zaključnem postopku.

V branži je še precej problemov z delovnimi organizacijami, ki so stopile po poti izgube. Največkrat naletijo na kadrovske probleme. Še pred leti smo govorili o kapitalu, danes pa so usposobljeni ljudje tisti, ki so prepotrebni. Opažamo

tudi, da se nekateri sposobni ljudje izogibajo direktorskih in sploh vodilnih funkcij, potem pa se dogaja, da pridejo na ta delovna mesta neustrezni kadri.

Koliko izvoza, da preživimo?

Naj spregovorim še o Pletenini, ki je v devetih mesecih poslovala pozitivno, če povem v starih dinarjih, smo v devetih letošnjih mesecih naredili za 19,5 milijard dinarjev, lani vse leto za 18 milijard, do konca leta bomo naredili za približno 24 milijard. Temu pa ne botruje le naša pridnost, ampak tudi višje cene (tudi surovin, energije...), vsekakor pa so naše cene precej manj kot stroški. Pri pomniti je treba, da je izvoz na konvertibilno tržišče zelo huda obremenitev za kolektiv. Pletenina izvozi v ZR Nemčijo za približno 5 do 6 milijonov letno, zaradi obstoječega zunanjetrgovinskega režima pa si ne more z ustvarjenimi sredstvi kupiti niti enega samega vijaka na tem tržišču. Če se vrnem na prejšnji Krim, ena njegovih napak je bila, da je preveč izvažal. Vsak izvoznik mora preračunati, koliko izvoza si še lahko »privošči«, da bo ostal živ. Delavci v predelovalni industriji imajo osebni dohodek pod republiškim poprečjem, hkrati pa ustvarjajo sredstva, ki se prelivajo za uvažanje akumulativnejše panoge, npr. elektronike. Prvi delavec opravlja zahtevno operacijo, tisti v elektroniki pa pritiska na gumbe, kar je v bistvu enostavno delo, pa ima zanj 2 tisoč dinarjev višji dohodek od

prvega, ki mu je toomogočil. Tudi tu je treba dohodke pravično deliti. Težave vidim tudi v tem, da imamo poslovne informacije na ravni TOZD, delovne organizacije, ne pa na nižjih nivojih, podobno velja za načrte.

Govorili smo o zaprtosti tržišča. Ne gre za zapiranje trga, ampak gre za samoupravno povezovanje. Dve, tri trgovine se povežejo s petnajstimi tovarnami in ko pridemo mi prodajati svoje artikle, je povsem razumljivo, da nimamo prednosti, da od nas kupijo le tisto, česar njihovi TOZD, njihovi člani ne izdelujejo.

Poslovni informacijski sistem je prvi pogoj, da je samoupravljalec pravilno informiran. Če delavcu na zboru povemo samo rezultate zaključnega računa, na ravni delovne organizacije, potem delavec zelo malo ve. Če pa imamo te podatke tudi za manjše skupine, je tudi za samoupravljalca to konkretnjša informacija, lahko mu ta informacija mnogo pove in samoupravljanje lahko dejansko zaživi. Vemo, da je informacija osnova za odločanje in samoupravljanje je v bistvu odločanje.

Opozoril bi še na investicijski projekt za približno 180 milijard. Gre za industrijsko cono, ki je delno zgrajena, tudi Pletenina je že tam, pa Plutal, Saturnus... Tam še marsikaj šepa, tudi ogrevanje prostorov.

V. Jerman

Nadaljevanje

DOGOVORI / 7

